

MŁODY KRAKÓW Kraków, 2009

Spis treści

	Str.
1. Wstęp	3
2. Dokumenty źródłowe	4
3. Sytuacja Młodych ludzi w Krakowie	6
4. Cele osiągnięte w latach 1999-2009	8
5. Co chcemy osiągnąć poprzez realizację programu „Młody Kraków”?	11
6. Karty programu „Młody Kraków”:	12
I. Młodzieżowe Forum Edukacji Obywatelskiej.	13
II. System Wsparcia Dzieci i Młodzieży.	18
III. Partnerstwo dla Młodych.	23

WSTĘP

Program „Młody Kraków” jest kontynuacją realizowanego od 1999 r. Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przeszłości Młodzieży (MPPPM) (Uchw. XL/299/99 RMK z dnia 22.12.1999 r.) Adresatem programu są wszyscy ludzie w wieku szkolnym oraz środowiska związane z ich codziennym życiem, edukacją, wychowaniem i czasem wolnym.

Skuteczna realizacja programu opiera się na współpracy różnych podmiotów (samorząd, organizacje pozarządowe, instytucje edukacyjne i opiekuńczo - wychowawcze, Kościół, środowiska naukowe oraz organy porządku publicznego).

Realizacji programu towarzyszą: **otwartość, systemowość, współdziałanie i pragmatyzm:**

- **Otwartość** - program jest strukturą dynamiczną, na bieżąco modyfikującą swoje działania w oparciu o dostępną wiedzę i działalność badawczą.
- **Systemowość** - celem programu jest tworzenie systemu powiązanych zadań, a nie zbioru działań jednorazowych i rozproszonych.
- **Współdziałanie** - program nie buduje własnych struktur organizacyjnych, ale inspiruje i współdziała z istniejącymi podmiotami lub dąży do ich wykreowania i samodzielnego istnienia.
- **Pragmatyzm** - program dąży do możliwie szczegółowego opisu konkretnych przedsięwzięć, w których jasno precyzuje się cele, adresatów, partnerów i podmioty zdolne do ich realizacji oraz techniki ewaluacji.

3/27

DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE

Program „Młody Kraków” powstał w oparciu o:

- Białą Księgę Komisji Europejskiej-Nowe Impulsy Dla Młodzieży Europejskiej (Komisja Wspólnot Europejskich, Bruksela 2001 r.)
- Strategię Państwa dla Młodzieży na lata 2003-2012 (Min. Edukacji Narodowej i Sportu, Warszawa 2003 r.)
- Strategię Rozwoju Krakowa (Uchwała Nr LXXV/742/05 RMK z dnia 13.04.2005 r.)
- Raport o Kapitale Intelktualnym Polski (Zespół doradców strategicznych Premiera pod redakcją dr Michała Boni, Warszawa lipiec 2008)

5/27

SYTUACJA MŁODYCH LUDZI W KRAKOWIE

1. Istotne dane liczbowe:

- Liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym: **rok szkolny 2008/2009 - 87.012**
- Liczba młodzieży osiągnąca pełnoletność w 2009 r.: **7.690**
- Liczba placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego w 2009: ogółem: 33, w tym specjalistycznych: 14, opiekuńczych: **19**.
- Liczba miejsc dla dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo wychowawczych wsparcia dziennego w 2009: ogółem: **2.067**, w tym w specjalistycznych: **1.372**, opiekuńczych: 695.
- Liczba całodobow. placówek opiekuńczo - wychowaw: 27; liczba miejsc w placówkach całodob: 584.

2. Zjawiska utrudniające realizację programu:

- Szybkie zmiany kulturowe związane z komercjalizacją przestrzeni miejskiej i wzrostem ruchu turystycz.
- Niski poziom zaufania młodzieży do instytucji publicznych

3. Potencjały do wykorzystania:

- Atrakcyjność miasta i wypracowane kontakty międzynarodowe
- Bogata tradycja działalności społecznej
- Znaczna liczba prężnie działających organizacji pozarządowych
- Ośrodki naukowe i badawcze, fachowcy z różnych dziedzin

- Wysoki autorytet Kościoła Katolickiego
- Znaczna ilość środków finansowych przeznaczanych przez UMK na profilaktykę uzależnień

7/27

CELE OSIĄGNIĘTE W LATACH 1999 - 2008 (okres realizacji MPPPM)

2. Informacja dla młodzieży o mieście: Poradnik Młodego Krakusa, Gazeta Młodych „Śmigło”, witryny internetowe.

W ramach MPPPM redagowany jest (przy udziale młodzieży) magazyn dla gimnazjalistów „Śmigło”, ukazuje się „Poradnik Młodego Krakusa” (dla osób wkraczających w dorosłość), utworzono strony internetowe informujące o przedsięwzięciach MPPPM dla młodzieży.

4. Aktywizacja samorządów szkolnych i zaangażowanie młodych liderów w sprawy miasta (KAS).

Wraz z powstaniem w 2005 roku Krakowskiej Akademii Samorządności (KAS) rozpoczęto proces aktywizowania do działalności społecznej uczniów - członków samorządów szkół gimnazjalnych poprzez zaproszenie ich do uczestnictwa w warsztatach umiejętności społecznych oraz mobilizowanie do pracy na rzecz środowiska szkolnego poprzez organizację Konkursu Samorządów Szkół Gimnazjalnych. Krakowska Akademia Samorządności ma na celu wsparcie samorządności szkolnej. KAS jest także próbą wypracowania apolitycznego modelu pracy z młodzieżą zainteresowaną działalnością społeczną i obywatelską. Dzięki systematycznie podejmowanym działaniom integracyjnym młodzież skupiona w KAS staje się stale środowiskiem zorientowanym na pracę społeczną i działalność obywatelską. Uczestniczący w działaniach KAS uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przygotowują i realizują we współpracy z UMK projekty społeczne z myślą o młodych mieszkańcach Krakowa.

9/27

10. Współpraca międzynarodowa.

W ramach MPPPM nawiązano współpracę z dużymi miastami i ośrodkami badawczymi w Europie. Uczestnictwo w Europejskim programie wzmacniającym postawy obywatelskie „Demos” umożliwiło rozpoczęcie trwałej współpracy z Antwerpią (Belgia), Aberdeen i Edynburgiem (Wielka Bryt.), Utrecht (Holandia), Turku (Finlandia). Podjęto trwałą współpracę z Lipskiem w zakresie wprowadzania programów streetworkingu, Stuttgartem w ramach projektu „Miasta dla dzieci” oraz Norymbergą - „Koalicja miast przeciw rasizmowi”.

10/27

CO CHCEMY OSIĄGNAĆ?

1. **Aktywizować młodych obywateli** (Młodzieżowe Forum Edukacji Obywatelskiej).
2. **Rozwijać system informacji młodzieżowej** (Młodzieżowe Forum Edukacji Obywatelskiej).
3. **Wyrównywać szansę wśród młodego pokolenia i tworzyć alternatywę dla ulicy** (System Wsparcia Dzieci i Młodzieży).
7. **Monitorować zjawiska społeczne** (Partnerstwo dla Młodych).
8. **Popularyzować wiedzę o wychowaniu** (Partnerstwo dla Młodych).
9. **Mobilizować społeczność lokalną do działania na rzecz młodzieży** (Partnerstwo dla Młodych).
10. **Rozwijać międzynarodową współpracę młodzieży** (Partnerstwo dla Młodych).

KARTY PROGRAMU

12/27

MŁODZIEŻOWE FORUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

I. Krakowska Akademia Samorządności

1. Cele Programu

- Pobudzenie aktywności społecznej uczniów szkół ponadpodstawowych, wspieranie postaw zaangażowania w życie społeczności lokalnej.
- Wzmacnianie więzi pomiędzy młodymi obywatelami a instytucjami samorządu lokalnego.

2. Zakres działań

" Wykłady dla gimnazjalistów prowadzone przez pracowników naukowych uczelni wyższych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, samorządu lokalnego i publicystów zajmujących się problematyką życia publicznego.

- Warsztaty umiejętności społecznych dla uczniów szkół ponadpodstawowych, uczące zasad pracy w grupie, kreatywnego działania i realizowania projektów społecznych.
- Wydarzenia integrujące środowisko liderów młodzieżowych Krakowa.

- Projekty społeczne przygotowywane i realizowane przez młodzież.

3. Deklaracja celu

- W salach UMK organizowane będą wykłady i warsztaty wzmacniające kompetencje społeczne i obywatelskie młodzieży.
- Cyklicznie organizowane będą wydarzenia integrujące środowisko liderów młodzieżowych Krakowa.
- Cyklicznie ogłaszany i przeprowadzany będzie konkurs projektów społecznych dla młodzieży, zakończony realizacją najlepszych projektów.
- Wzrośnie liczba nastolatków dostrzegających związek pomiędzy poszczególnymi szczeblami samorządu i rozumiejących znaczenie Rady Miasta.
- Wzrośnie liczba aktywnych społecznie nastolatków.
- Wśród dorosłych i nastoletnich mieszkańców Krakowa wzrośnie przekonanie o podmiotowej roli osób niepełnoletnich w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

13/27

II. Młode Media

1. Cele Programu

- Tworzenie projektów medialnych umożliwiających uczniom krakowskich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych uczestnictwo w twórczym dialogu z dorosłymi.
- Inspirowanie nastolatków za pomocą nowoczesnych nośników medialnych do stawiania pytań o wybór drogi osobistego rozwoju, stosunek do świata wartości i produktów popkultury.
- Umożliwianie młodym ludziom realizowania pasji i rozwijania talentów dziennikarskich, publicystycznych, oratorskich i informatycznych.

2. Zakres działań

- „Śmigło” - magazyn aktywnych nastolatków.
- Projekty radiowe, telewizyjne i internetowe
- Warsztaty medialne dla młodzieży,
- Przegląd gazetek szkolnych

3. Deklaracja celu

- Pod patronatem Urzędu Miasta Krakowa działać będzie młodzieżowy zespół redakcyjny zaangażowany w tworzenie projektów medialnych dla nastolatków.
- Systematycznie do krakowskich gimnazjów docierać będzie magazyn młodzieżowy tworzony przez młodzież pod patronatem Urzędu Miasta Krakowa.
- Cyklicznie organizowane będą warsztaty dziennikarskie dla młodzieży szkół ponadpodstawowych.
- Organizowane będą połączone z warsztatami dziennikarskimi przeglądy czasopism szkolnych wydawane w krakowskich szkołach ponadpodstawowych.

14/27

III. Miasto Młodych

1. Cele Programu

- Informowanie młodych ludzi o możliwościach osobistego rozwoju w kontekście życia w nowoczesnym społeczeństwie obywatelskim.
- Ułatwienie osiemnastolatkom stawiania pierwszych kroków w dorosłym życiu.
- Ułatwienie młodym ludziom rozpoczynającym studia akademickie w Krakowie zdobycie praktycznych informacji o życiu w mieście.
- Promocja patriotyzmu lokalnego.

2. Zakres działań

- Poradnik "Młodego Krakowa".
- Projekty promujące tradycje obywatelskie Krakowa.
- Projekty obywatelskie z udziałem studentów.

3. Deklaracja celu

- Osiemnastolatki odbierający pierwszy dow. osobisty otrzymywać będą przygotowywany w Urzędzie Miasta Krakowa corocznie aktualizowany poradnik zawierający kompendium wiedzy pomagającej dorosłemu obywatelowi poruszanie się w świecie instytucji i obowiązków obywatelskich.
- Studenci przyjeżdżający do Krakowa otrzymywać będą przygotowywany w Urzędzie Miasta poradnik pomagający im w praktycznej aklimatyzacji w nowym mieście.
- " Wspierane będą projekty młodzieżowe promujące przywiązanie do Krakowa i jego tradycji obywatelskich.

IV. Samorządni Uczniowie

1. Cele Programu

- Wspieranie aktywności i wzmocnienie umiejętności organizacyjnych samorządów szkolnych.

2. Zakres działań

- Konkurs samorządów uczniowskich
- Szkolenia opiekunów samorządów szkolnych
- Księga dobrych praktyk samorządowych

3. Deklaracja celu

- Systematycznie wyłaniane i nagradzane będą najlepiej pracujące samorzady szkolne Krakowa.
- Systematycznie organizowane będą szkolenia dla nauczycieli i opiekunów samorządów szkolnych.
- Na podst. materiałów konkursu samorządów uczniowskich krakowsk. gimnazjów opracowana zostanie księga dobrych praktyk, umożliwiającą wymianę wiedzy i doświadczeń w pracy z samorządem uczniowskim.
- Każdego roku wyłonieni i nagrodzeni zostaną najbardziej twórczy i zaangażowani w pracę ze środowiskiem szkolnym nauczyciele - opiekunowie samorządów szkolnych oraz dyrektorzy wspierający samorządność szkolną.

22/27

PARTNERSTWO DLA MŁODYCH

I. Diagnoza społeczna

1. Cele Programu

- Zapewnienie bieżącego dopływu informacji z zakresu problematyki społecznej i młodzieżowej.
- Monitorowanie zjawisk społecznych.
- Opracowywanie diagnoz dotyczących zmian społecznych i kulturowych.

2. Zakres działań

- Sondaże i badania socjologiczne oraz analizy diagnozujące przemiany społeczne.
- Współpraca z ośrodkami naukowymi i badawczymi

3. Deklaracja celu

- Systematycznie we współpracy z ośrodkami naukowymi i badawczymi przygotowywane będą opracowania diagnozujące przemiany społeczne i kulturowe, w szczególności dotyczące problematyki młodzieżowej.

23/27

II. Konsultacje i wymiana wiedzy

1. Cele Programu

- Tworzenie płaszczyzny umożliwiającej wymianę wiedzy i opinii środowisk naukowych i praktyków zajmujących się problematyką społeczną i młodzieżową.
- Prezentacja badań i analiz, przedstawienie diagnozy społecznej.
- Wypracowanie koncepcji pracy z dziećmi i młodzieżą dostosowanych do aktualnych potrzeb i sytuacji.
- Tworzenie sieci ekspertów i praktyków zajmujących się problematyką społeczną i młodzieżową.

2. Zakres działań

- " Konferencje i sympozja z udziałem środowisk naukowych.
- Publikacje naukowych i popularnonaukowych zeszytów prezentujących badania, analizy oraz wymianę opinii na temat zjawisk społecznych.

3. Deklaracja celu

- Wypracowywane zostaną trwałe podstawy reagowania na zjawiska społ. w oparciu o badania i analizy naukowe.

26/27

V. Zawiązywanie partnerstw

1. Cele Programu

- " Tworzenie płaszczyzny do wymiany informacji pomiędzy działającymi w Krakowie instytucjami pracującymi na rzecz dzieci i młodzieży. " Upowszechnianie dobrych praktyk. ■ Udział Krakowa w międzynarodowych sieciach miast na rzecz rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży.

2. Zakres działań

- Baza danych o dobrych praktykach.
- Tworzenie forów współpracy instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych udzielających pomocy i ośrodków badawczych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
- Uczestnictwo w międzynarodowych i krajowych sieciach miast

3. Deklaracja celu

- Podtrzymana zostanie dotychczasowa instytucjonalna międzynarodowa i krajowa współpraca z innymi ośrodkami miejskimi współdziałającymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
- Stworzony zostanie zintegrowany system współpracy instytucji samorządowych, naukowych i społecznych pracujących na rzecz dzieci i młodzieży w Krakowie.